



Херсон: урбанізм та нерухомість

Звіт за результатами соціологічного онлайн-дослідження

Дослідження проведено БО «Фонд громади міста Херсон «Захист» в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Pact в Україні. Зміст продукту є винятковою відповідальністю Pact та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Відтворення та використання будь-якої частини цього продукту в будь-якому форматі, включаючи графічний, електронний, копіювання або використання будь-яким іншим способом з обов'язковим посиланням на джерело.

Червень

2024

Загальна інформація про дослідження

Методологія: онлайн-опитування за інтерактивною структурованою анкетною, посилання на яку відправлялося потенційним респондентам із бази даних (дослідницької онлайн-панелі Херсонської громади). Вибірка сформована на основі демографічних показників станом на 1 січня 2022 року. За таких показників похибка дослідження не перевищує 5% з вірогідністю 0.95. У вибірці представлені як херсонці, які зараз знаходяться в громаді, так і ті, хто виїхав з Херсона після 24.02.2022 і перебуває зараз в інших областях України або за кордоном. Офіційні дані щодо міграцій херсонців наразі відсутні, тому немає можливості оцінити представленість у вибірці респондентів за цією ознакою, проте існують підстави вважати, що співвідношення у вибірці респондентів, які залишились в громаді є більшим, ніж у реальності, що може впливати на результати дослідження.

Мета дослідження: оцінити громадську підтримку урбаністичних ініціатив у Херсоні та ситуацію з нерухомістю.


Обсяг вибірки: 402 респондентів.

Терміни проведення польового етапу: з 1 по 10 травня 2024 року.

Замовник дослідження: Фонд громади міста Херсон «Захист».

Виконавці дослідження:

- Олег Сінаюк (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, директор);
- Микола Гоманюк (Херсонське обласне відділення Соціологічної асоціації України, голова);
- Ігор Даниленко (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, аналітик).

Дослідницька група продовжує роботу над збільшенням та вдосконаленням онлайн-панелі мешканців Херсонської міської громади з метою її максимального наближення до показників генеральної сукупності і запрошує усіх херсонців долучитися до панелі. Це можна зробити за посиланням: <https://lemur.ua/sign-up> 

Більшість опитаних херсонців (**71%**) вважає, що головною ідеєю відновлення Херсона має стати не повернення всього, як було до війни, а **створення нового міста**. Причому загальне бачення головної ідеї відновлення міста з жовтня 2023 року не змінилося.

Більшість урбаністичних ініціатив, які вже стали ознакою європейського міста, були сприйняті позитивно. Найбільшу підтримку викликала **ідея інклюзивності міського простору** – 97% респондентів вважають, що в Херсоні треба забезпечити всі будівлі загального користування пристроями для маломобільних людей. Більше половини також підтримали ідеї **обмежити використання великої реклами** (бігбордів та ін.) у місті (85%); зробити історичну частину міста **заповідною зоною**, щоб зберегти його історичний вигляд (84%); перенести порт-елеватор за межі міста та **створити одну велику набережну** від морського порту до «Воєнки» (75%); створити **«Карту херсонця»** – іменну пластикову картку, яка є платіжною картою та матеріальним носієм персональних даних утримувача карти й підтримує додатки, пов'язані з наданням і обліком заходів соціальної підтримки та інших інформаційних сервісів і послуг (71%); надавати пріоритет **розвитку велосипедного транспорту**, а не автомобільного (68%); робити частину проспекту Незалежності (Ушакова) пішохідною у вихідні та святкові дні (58%); **ліквідувати всі МАФи** (кіоски, лавки, ларьки) у місті (54%). А ось ініціативи, пов'язані зі зменшенням кількості автівок у місті, викликали менше підтримки. Зробити у центрі міста паркування автомобілів платним хоче лише 45%, а не погоджується з цим вже 47%. Майже половина респондентів (48%) також вважають, що треба розширити проїзну частину проспекту Незалежності (Ушакова) на одну-дві полоси, що зовсім не відповідає образу сучасного міста.

Збільшується завдана війною шкода херсонцям. Особливо це стосується пошкодженого житла та погіршення психологічного стану. **46% опитаних вказали, що у них було житло.**

У **60%** сімей, які мали власну нерухомість до війни (а це 87% опитаних), вона була пошкоджена під час війни, а у **5%** повністю зруйнована. Тим не менш, **78%** з них не обговорюють питання про її продаж. Бажаючих продати житло в Херсоні на 11% більше серед тих, хто зараз знаходиться поза Херсоном.

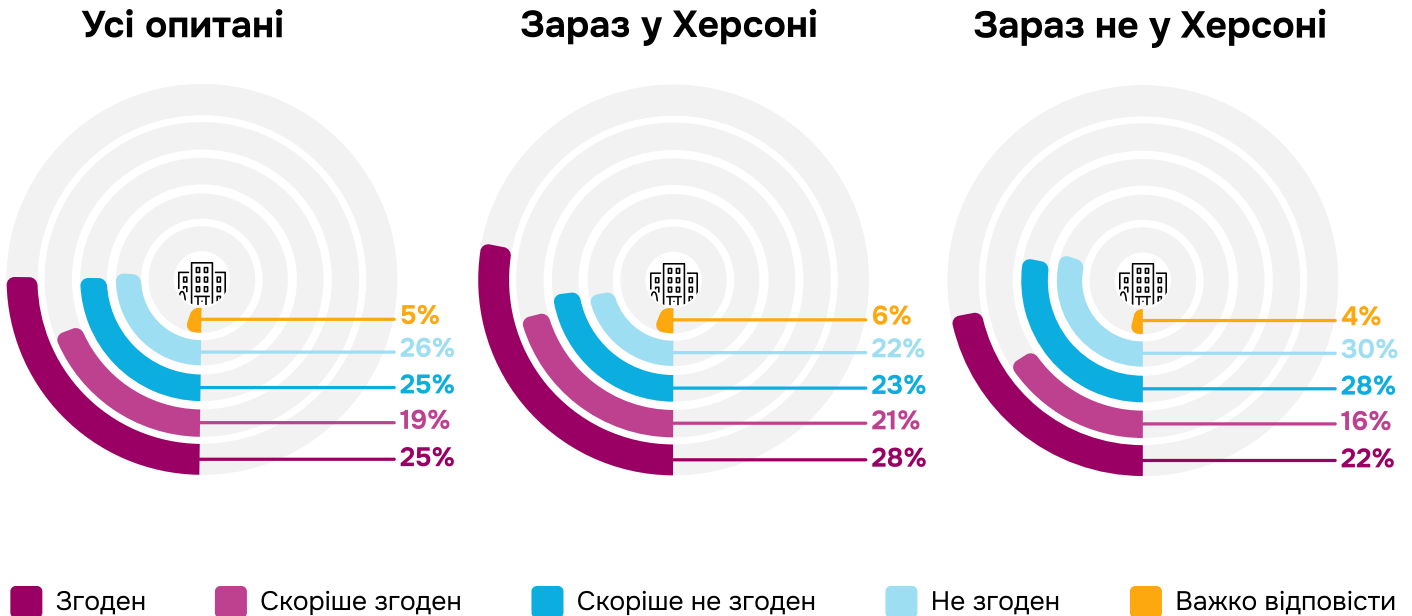
16% від усіх опитаних вказують, що вони обговорюють питання купівлі житла в Херсоні. Причому, якщо серед тих, хто зараз живе в Херсоні, таких 10%, то серед тих, хто виїхав – 24%. **97%** опитаних вказала, що їх сім'я не здає свою нерухомість в Херсоні, а 21%, що хтось із сім'ї орендує житло в Херсоні.

Такі плани щодо нерухомості можуть говорити як про наміри щодо повернення в Херсон, так і про уявлення щодо ситуації в місті. **Херсонці не готові позбавлятися свого житла**, вони мають власну думку щодо майбутнього міста, його образу та структури, тобто будують свої плани не викидаючи місто з голови.

Розподіл відповідей

Загальне бачення відновлення Херсона (N=402), %

Q.: Зараз багато говорять про відновлення Херсона. Чи згодні ви з тим, що відновлений після війни Херсон виглядатиме так, як і до війни?



Динаміка загального бачення відновлення Херсона

Жовтень 2023р.



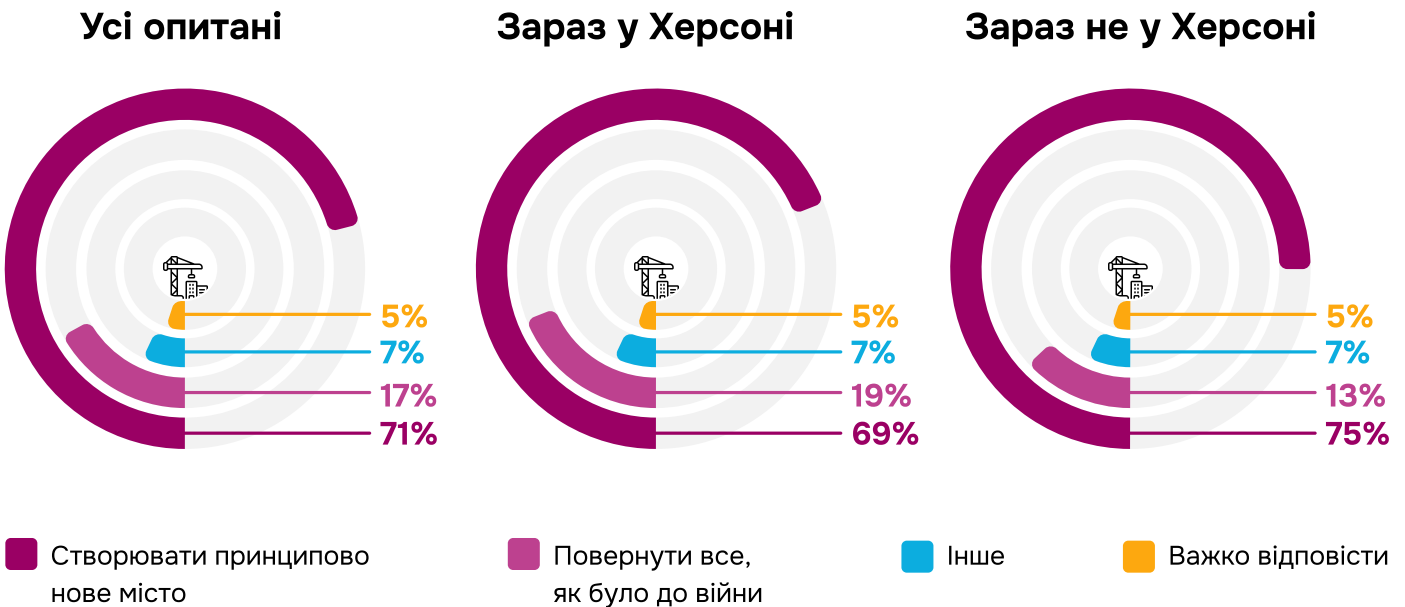
Травень 2024р.



Згоден Скоріше згоден Скоріше не згоден Не згоден Важко відповісти

Головна ідея відновлення Херсона (N=402), %

Q.: Як ви вважаєте, що має бути головною ідеєю відновлення Херсону – повернути все, як було до війни чи створювати нове місто?

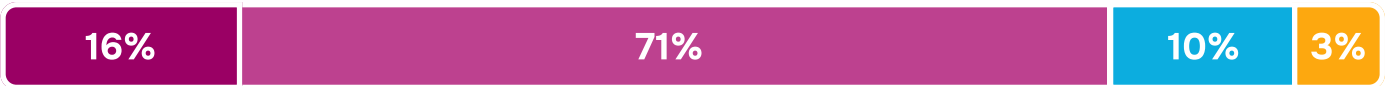


Інші відповіді:

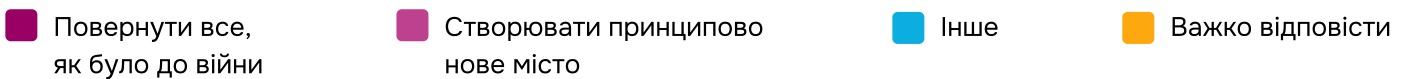
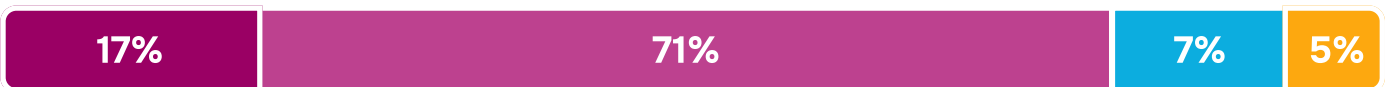
- І те, і інше / щось повернути, щось створити нове;
- змінити дещо, відновити, але не принципово нове;
- змінювати те, що постраждало, а те що працює не чіпати;
- повернути все, що можна з того, що було до війни, а далі вже створювати нове місто;
- реконструювати місто таким чином, як було до війни, та побудувати нові будівлі;
- деякі знакові об'єкти треба відновити як було;
- історичні пам'ятки відновити і залишити, за можливістю створювати сучасну інфраструктуру;
- оновлювати місто, зберігаючи історичні пам'ятки;
- відновити історичні будівлі в їх справжньому вигляді, побудувати нові житлові комплекси замість напівзруйнованого "совка";
- відновити пам'ятки архітектури, всі храми і церкви, привести до ладу будівлі, що залишились "живими", але знести всі хрущовки, і забудувати сучасними будівлями, зробити Херсон перлиною півдня;
- відновити пам'ятні місця, заклади освіти, а зони відпочинку створювати нові; відреставрувати старі історичні будівлі і будувати нове місто;
- додати інфраструктуру, місця відпочинку, реконструювати набережні зони, змінити центральну площу міста;
- зберегти пам'ятки культури, як то Херсонська Фортеця, Собори Херсона, пам'ятні локації, прибрати з міста стихійні ринки, вуличну торгівлю, відновити місто як Місто Суднобудівельників, як місто-порт, як місто легкої та продуктової промисловості.

Динаміка головної ідеї відновлення Херсона

Жовтень 2023р.

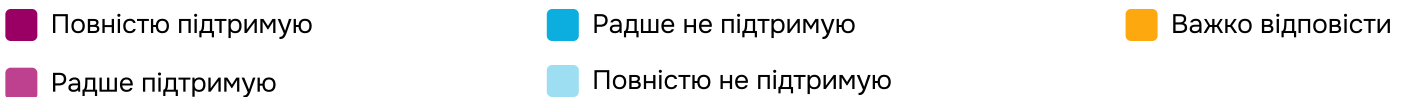


Травень 2024р.



Підтримка ініціатив (N=402), %

Q.: Чи підтримуєте ви наступні ініціативи:



Забезпечити всі будівлі загального користування пристроями для маломобільних людей



Обмежити використання великої реклами (бігбордів та ін.) у місті

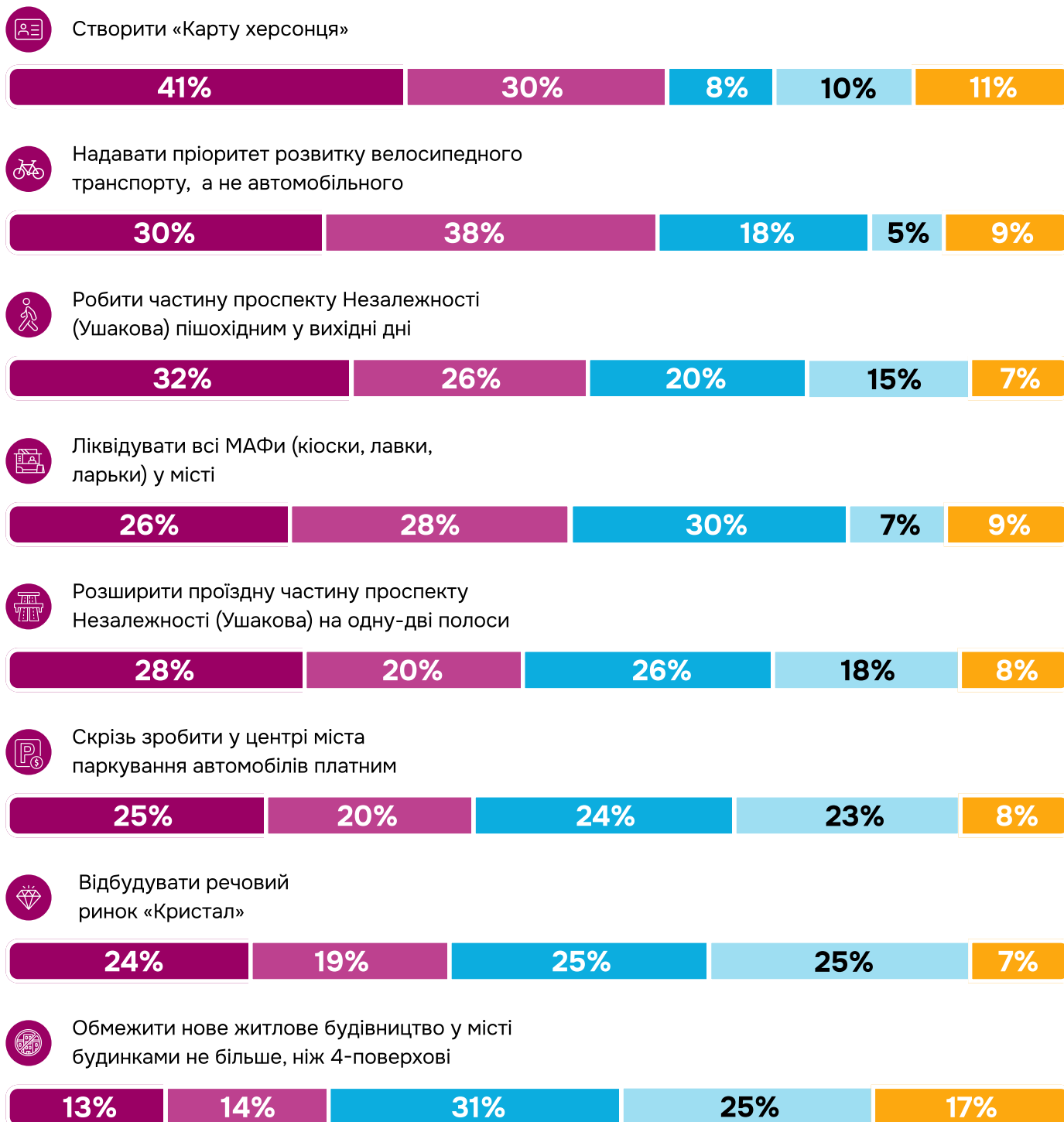


Зробити історичну частинку міста заповідною зоною, щоб зберегти його історичний вигляд



Перенести порт-елеватор за межі міста та створити одну велику набережну від Морпорту до Воєнки





Чи підтримуєте ви наступні ініціативи?

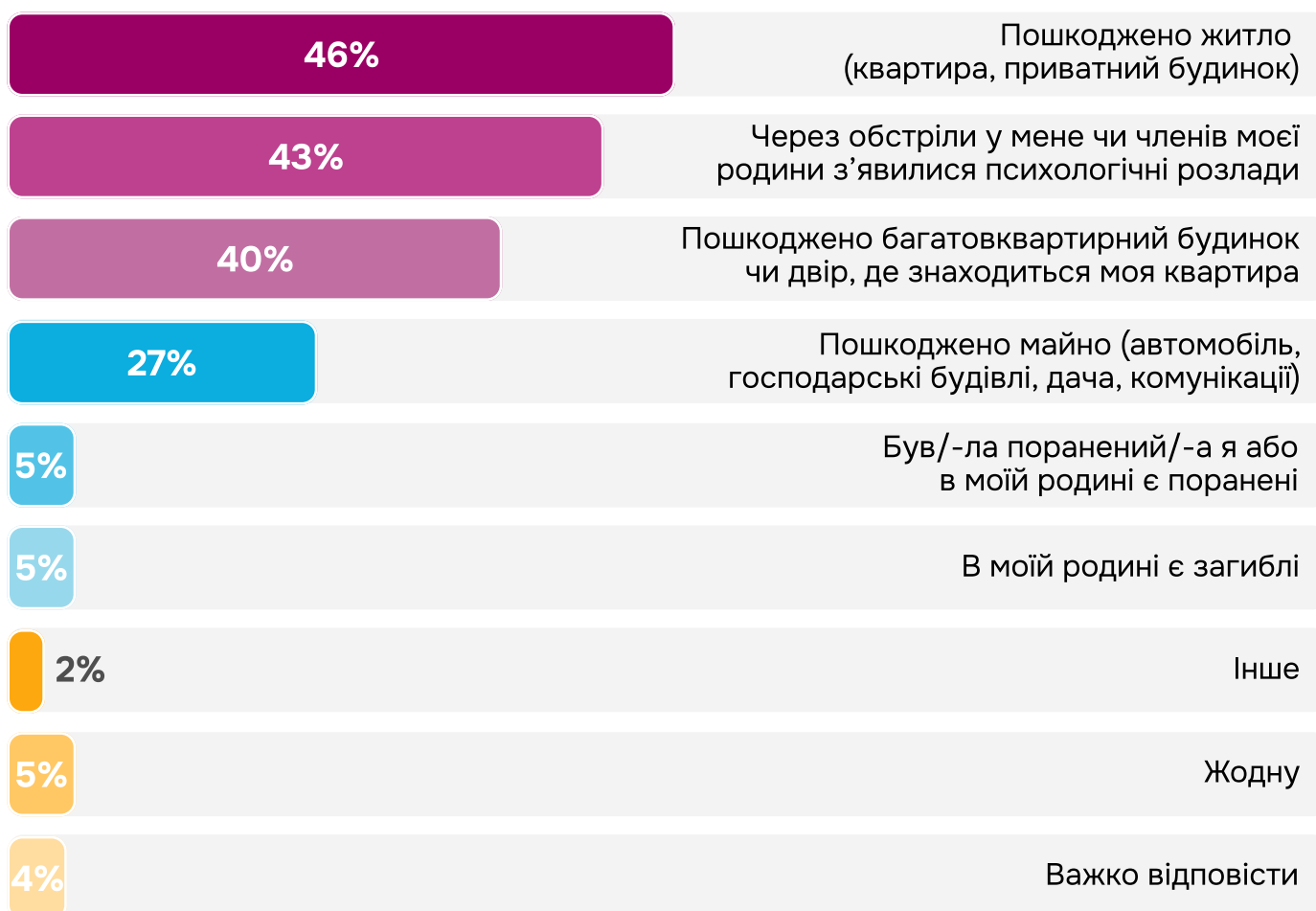
Ствердні відповіді (повністю підтримують + радше підтримують)

	Усі опитані	Зараз у Херсоні	Зараз не у Херсоні
Забезпечити всі будівлі загального користування пристроями для маломобільних людей	97	97	96
Обмежити використання великої реклами (бігбордів та ін.) у місті	85	84	85
Зробити історичну частину міста заповідною зоною, щоб зберегти його історичний вигляд	84	81	87
Перенести порт-елеватор за межі міста та створити одну велику набережну від Морпорту до Воєнки	75	70	83
Створити «Карту херсонця» – іменну пластикову картку яка є платіжною картою та матеріальним носієм персональних даних утримувача карти й підтримує додатки, пов'язані з наданням і обліком заходів соціальної підтримки	71	70	72
Надавати пріоритет розвитку велосипедного транспорту, а не автомобільного	68	71	62
Робити частину проспекту Незалежності (Ушакова) пішохідним у вихідні та святкові дні	58	51	67
Ліквідувати всі МАФи (кіоски, лавки, ларьки) у місті	54	49	61
Розширити проїзну частину проспекту Незалежності (Ушакова) на одну-дві полоси	48	43	55
Скрізь зробити у центрі міста паркування автомобілів платним	45	40	52
Відбудувати речовий ринок «Кристал» (що знаходився біля Центрального ринку і згорів у 2022 році)	43	46	38
Обмежити нове житлове будівництво у місті будинками не більшими, ніж 4-поверхові	27	30	21

Оцінка завданої шкоди херсонцям (N=402), %

Q.: Яку шкоду вам чи членам вашої родини принесли обстріли Херсону та Херсонської громади в 2023 році?

Множинні відповіді

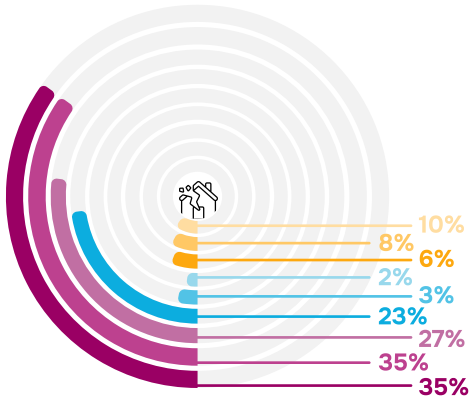


Інші відповіді:

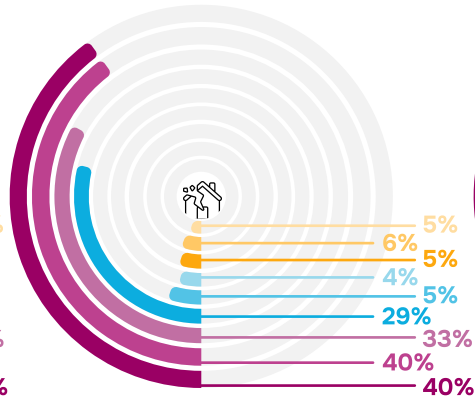
- погіршилось здоров'я і психоемоційний стан;
- психологічна травма у дітей; пошкоджено місце роботи / бізнес;
- важко пережили окупацію і зараз страшно через обстріли;
- будинок на лівому березі – що там наразі невідомо.

Динаміка оцінки завданої шкоди херсонцям

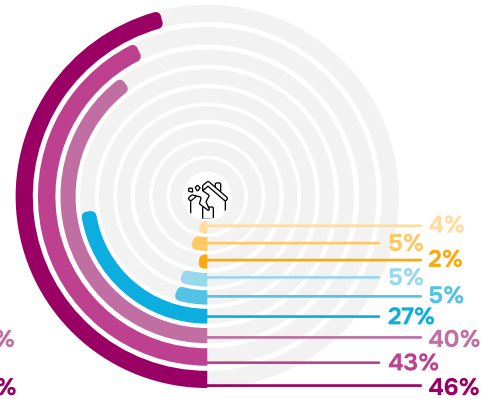
Вересень 2023р.



Грудень 2023р.



Травень 2024р.



Пошкоджено житло (квартира, приватний будинок)

Через обстріли у мене чи членів моєї родини з'явилися психологічні розлади

Пошкоджено багатоквартирний будинок чи двір, де знаходиться моя квартира

Пошкоджено майно (автомобіль, господарські будівлі, дача, комунікації)

Був/-ла поранений/-а я або в моїй родині є поранені

В моїй родині є загиблі

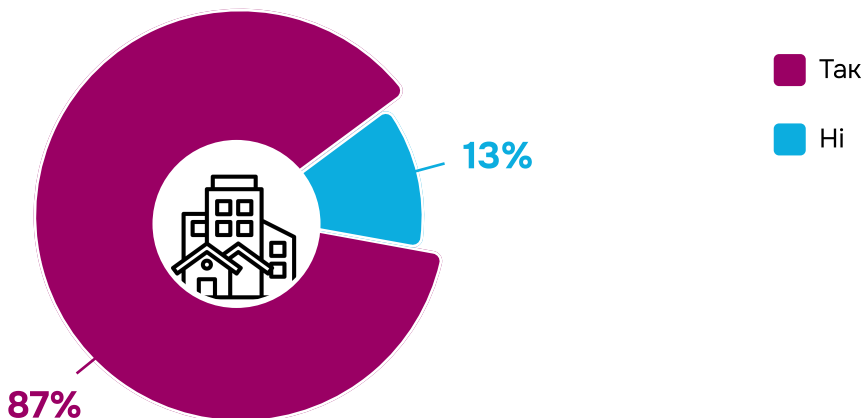
Інше

Жодну

Важко відповісти

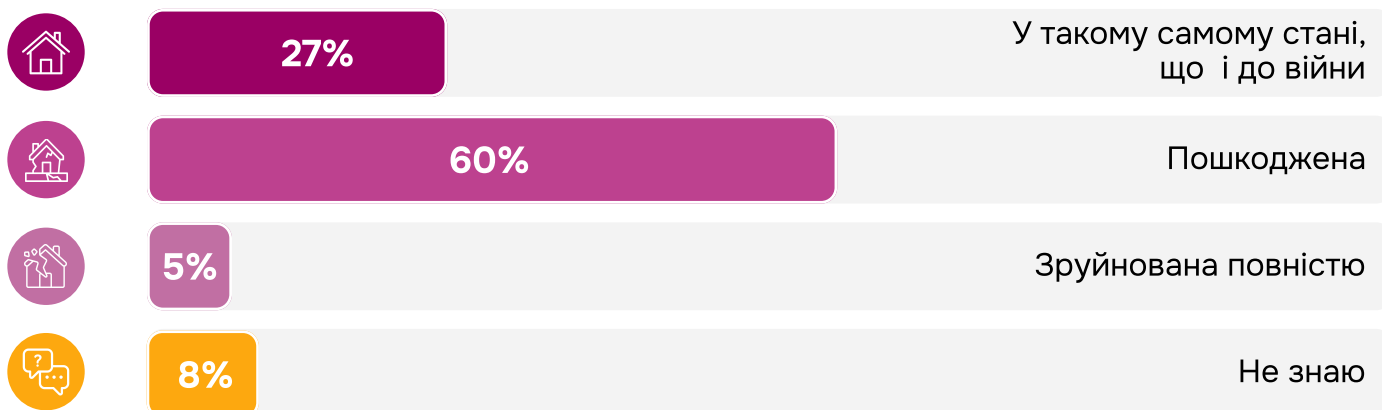
Частка власників нерухомості серед херсонців (N=402), %

Q.: Чи є у вашої сім'ї нерухомість у Херсонській міській громаді?



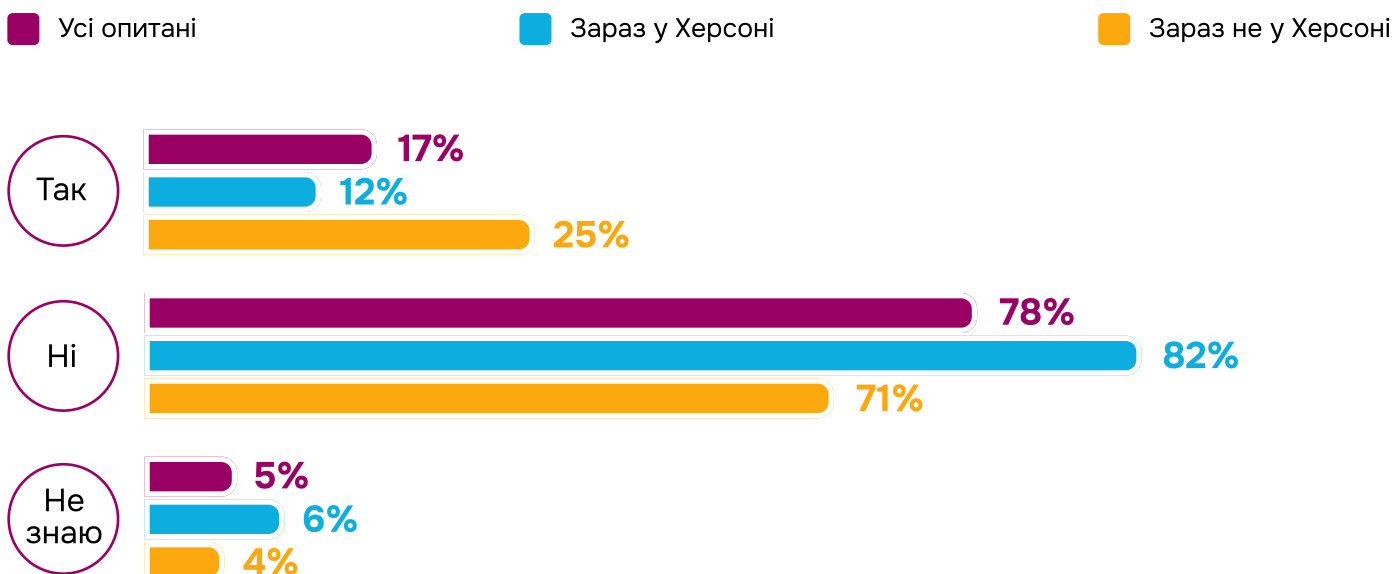
Стан нерухомості херсонців (N = 350, ті, у кого є нерухомість в Херсоні), %

Q.: В якому стані вона на даний момент знаходиться?



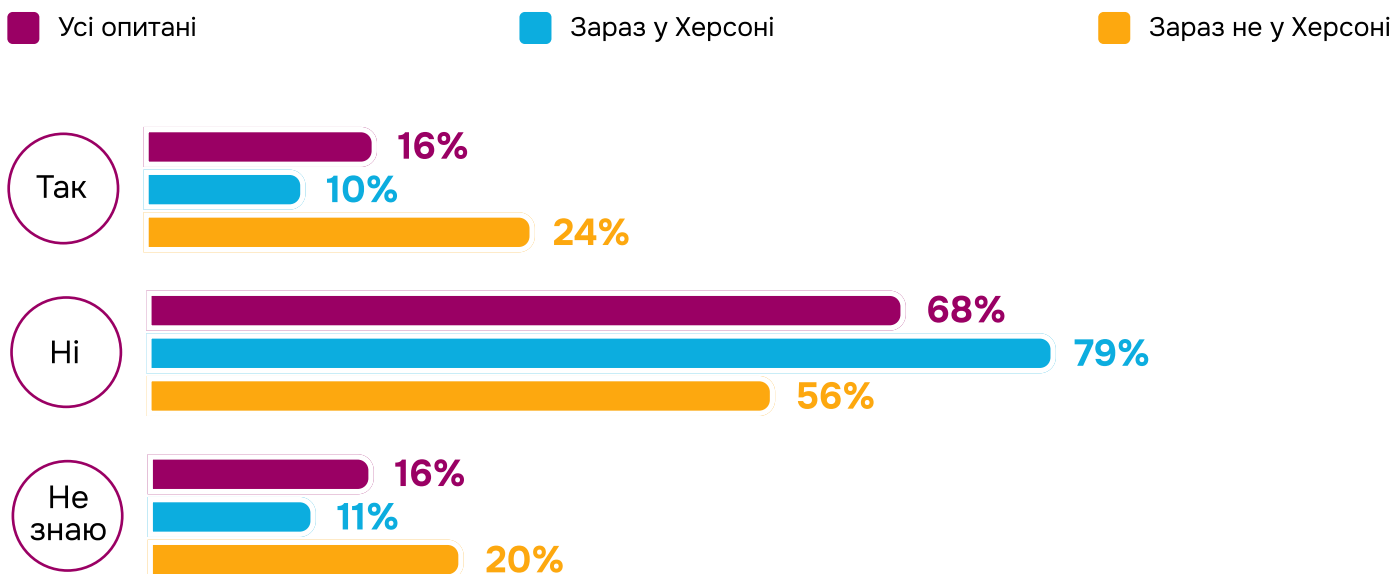
Плани на продаж нерухомості в Херсоні (N = 350, ті, у кого є нерухомість в Херсоні), %

Q.: Чи обговорюєте ви зараз у своїй сім'ї питання продавати чи ні нерухомість у Херсоні?



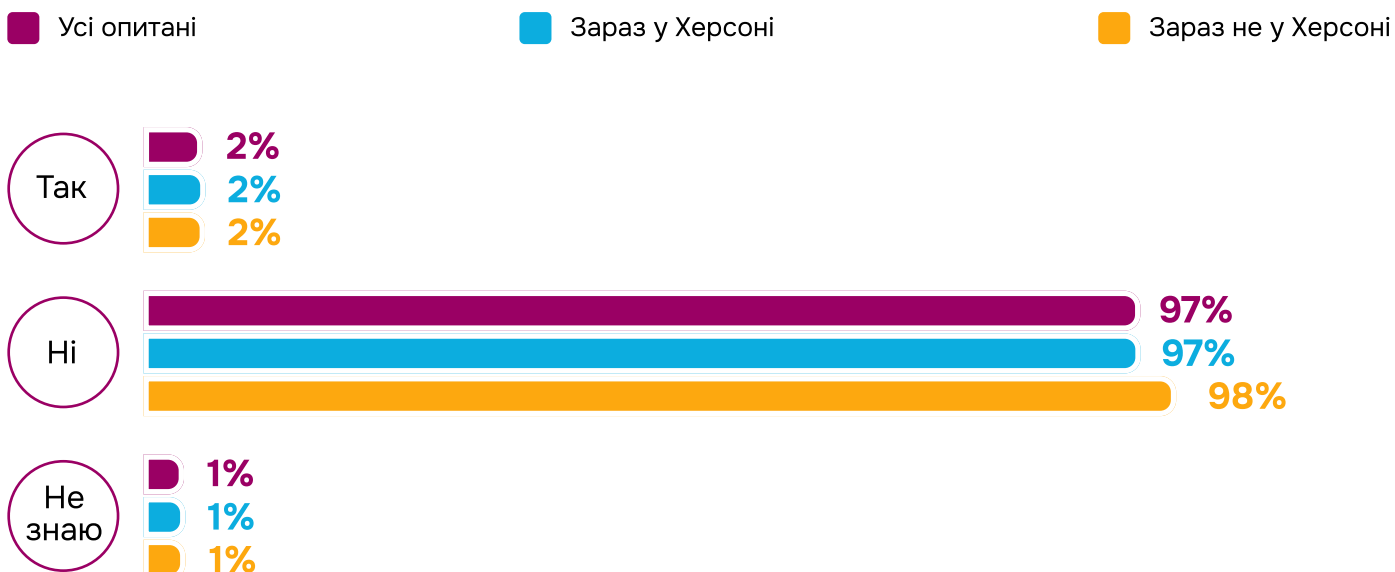
Плани на купівлю нерухомості в Херсоні (N = 52, ті, у кого немає нерухомості в Херсоні), %

Q.: Чи обговорюєте ви зараз у своїй сім'ї питання купувати чи ні нерухомість у Херсоні?



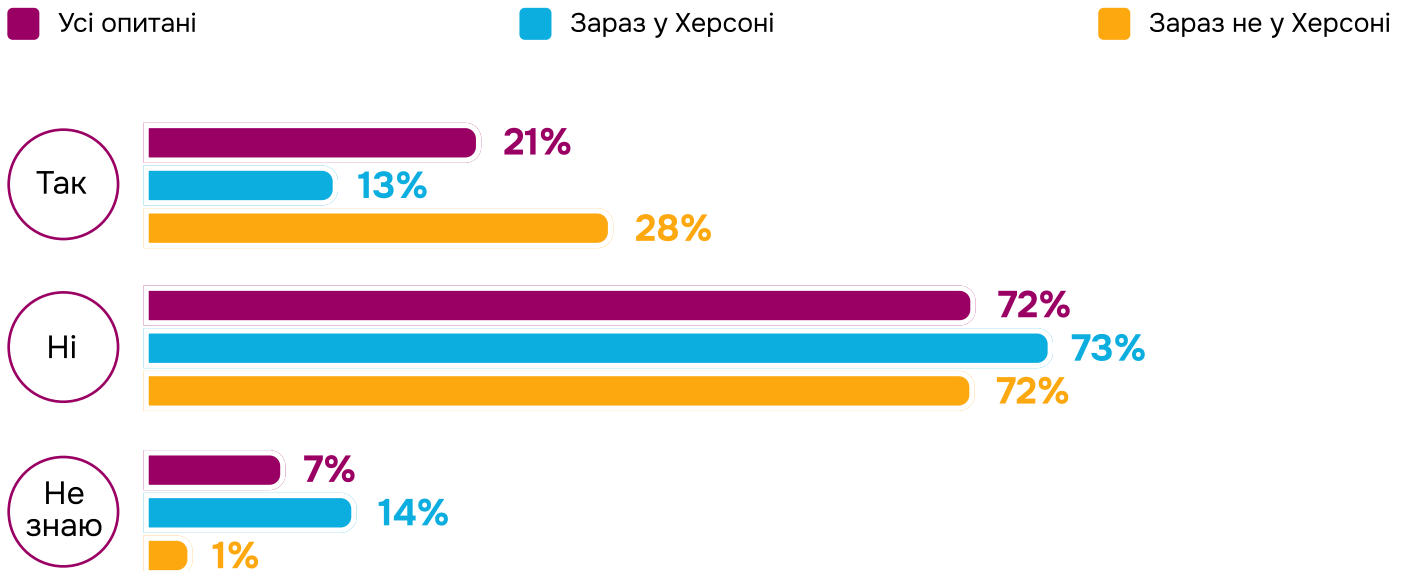
Здавання житла в оренду (N = 350, ті, у кого є нерухомість в Херсоні), %

Q.: Чи здає ваша сім'я вашу нерухомість у Херсоні в оренду?



Частка орендарів нерухомості (N = 52, ті, у кого немає нерухомості в Херсоні), %

Q.: Чи винаймає ваша сім'я нерухомість у Херсоні?



Портрет респондентів

Стать, %



♀ Жінки ♂ Чоловіки

Вік, %



18-29 30-44 45-59 60+

Місце проживання до 24.02.2022, %



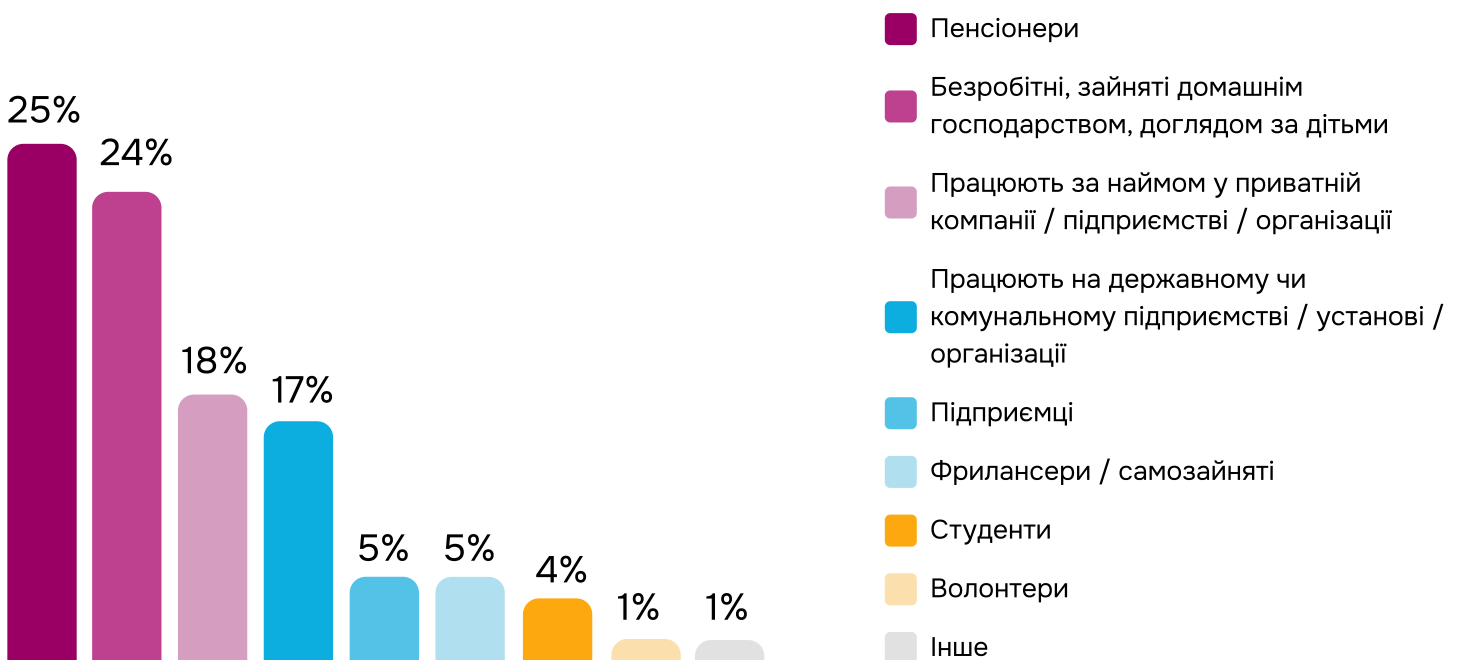
м. Херсон Інші населені пункти Херсонської громади

Місце проживання зараз, %

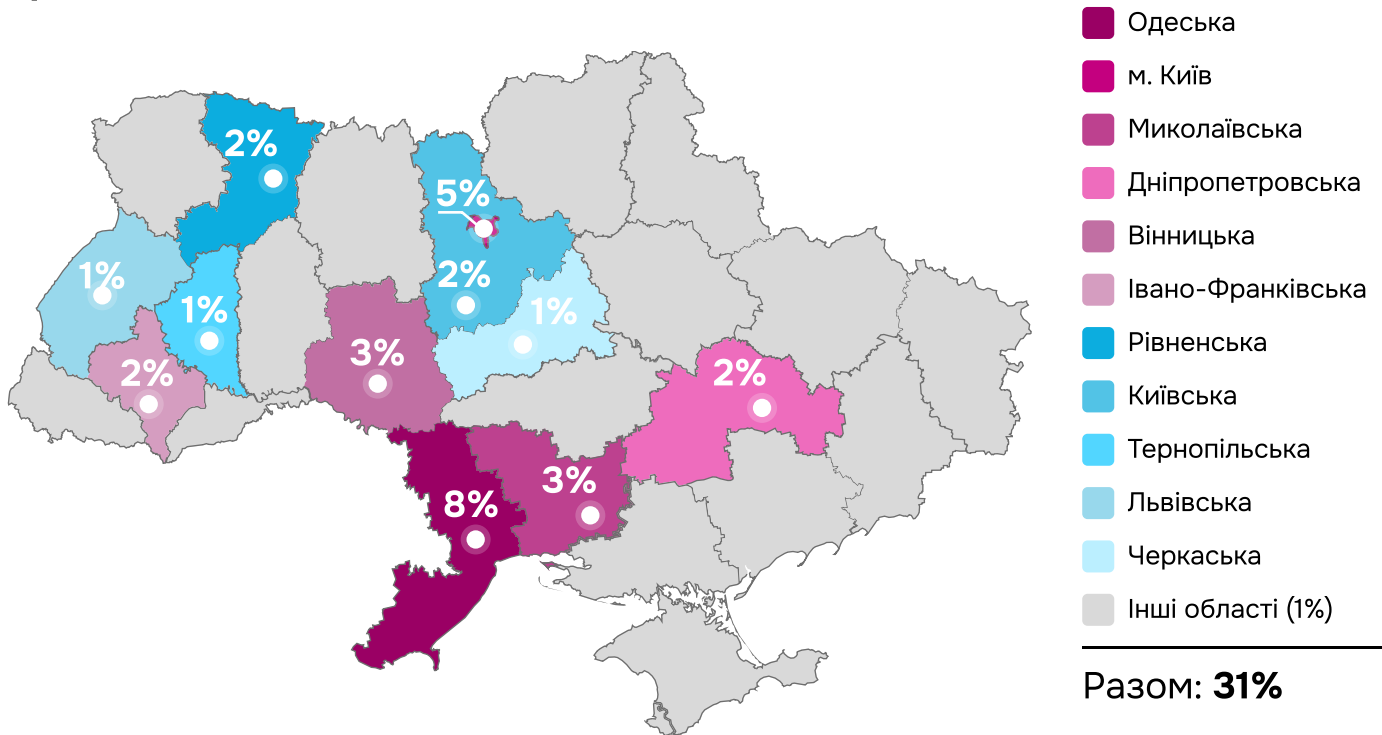


У Херсоні В іншій області України За кордоном

Тип зайнятості на даний час, %



У якій області проживають ті, хто змінювали місце проживання після 24.02.2022



У якій країні проживають ті, хто змінювали місце проживання після 24.02.2022

